

Hanna Wróblewska

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 8285 posa Dariusza Piontkowskiego z 25 lutego 2025 roku w sprawie wyników naboru do programu „Ochrona zabytków”, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

W ramach pierwszego naboru pn. Ochrona zabytków nieruchomości i ruchomych 2025 – prace planowane do programu Ochrona zabytków zostały złożone 44 wnioski z terenu województwa podlaskiego na 2011 wniosków z terenu całego kraju.

Ad 1.

Kryteria oceny wniosków znajdują się w dokumencie pn. Zarządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 3 października 2024 r. w sprawie zasad oceny i realizacji wniosków w programach ogłaszanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz w zapisach regulaminu rządowego Programu Ochrona zabytków na 2025 rok. Oba dokumenty są dostępne na stronie MKIDN pod adresem <https://www.gov.pl/web/kultura/ochrona-zabytkow-2025>.

Ocena każdego wniosku jest dokonywana w elektronicznym Systemie Obsługi Programów i składa się z dwóch elementów – oceny wartości organizacyjnej, której dokonuje instytucja zarządzająca zgodnie z kryteriami określonymi w ogłoszeniu programów, oraz oceny wartości merytorycznej, której dokonuje zespół sterujący zgodnie z kryteriami określonymi w ogłoszeniu programów.

Eksperti oceniali wartość merytoryczną wniosków na podstawie następujących kryteriów:

I. Ocena podstawowa:

- 1) konieczność przeprowadzenia prac wynikająca ze stanu zachowania zabytku,
- 2) czas powstania i wartość zabytku (historyczna, artystyczna, naukowa, w tym wpis zabytku na Listę UNESCO i/lub uznanie zabytku za Pomnik Historii).

II. Rekomendacje eksperta:

- 1) zadanie wyróżnia się na tle innych pozytywnie ocenionych przez eksperta z uwagi na zaplanowane działania i jakość dotychczas przeprowadzonych prac przy zabytku;
- 2) zadanie wyróżnia się na tle innych pozytywnie ocenionych przez eksperta z uwagi na dotychczasową dbałość wnioskodawcy o zabytek, w tym ponoszenie nakładów i pozyskiwanie środków na prace przy tym zabytku;
- 3) zadanie wyróżnia się na tle innych pozytywnie ocenionych przez eksperta z uwagi na przynależność zabytku do kategorii zabytków zagrożonych z uwagi np. na materiał, z którego jest wykonany;
- 4) zadanie dotyczy zabytków znajdujących się na obszarach tracących funkcje społeczno-gospodarcze lub znajdujących się poza dużymi obszarami miejskimi;

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

- 5) zadanie posiada walory pozamerytoryczne, np. zabytek pełni istotną funkcję społeczną.

Dodatkowo należy zaznaczyć, że ocena w kategorii „Rekomendacja eksperta” przyznawana jest wyłącznie wnioskowi, które uzyskują ocenę co najmniej 45 pkt w kategorii „Ocena podstawowa”, a ocena końcowa każdego wniosku jest medianą. Wniosek może otrzymać maksymalnie 100 pkt.

Ad 2.

Przy ocenie wniosków nie ma kryterium położenia na terenie danego województwa, eksperci działają niezależnie w kilku zespołach, dopiero po zestawieniu wszystkich ocen jest widoczne, jak rozłożyły się wnioski na poszczególne województwa. Jedynym przypadkiem w tym roku, gdzie zawężono możliwość złożenia wniosku do tylko 4 województw (dolnośląskiego, opolskiego, śląskiego i lubuskiego), jest nabór pn. Usuwanie skutków powodzi w zabytkach wpisanych do rejestru zabytków – prace planowane, w którym uprzywilejowano wyłącznie zabytki uszkodzone w wyniku działania powodzi na terenie objętym stanem klęski żywiołowej.

Ad 3.

Wszyscy wnioskodawcy posiadający zabytki na terenie Polski mają prawa ubiegać się o dotację na takich samych prawach, niezależnie od miejsca położenia zabytku. Na przyznanie dotacji ma wpływ ocena danego wniosku, a nie województwo jego położenia. Jednym wyjątkiem od tej reguły były wnioski składane w ramach tzw. naboru powodziowego. Dodatkowo wspomnieć należy, że również wojewodowie dysponują swoją pulą środków budżetowych, którą rozdzielają za pośrednictwem konserwatorów wojewódzkich, środki takie są przeznaczane wyłącznie na zabytki położone na terenie danego województwa. Podobnie rozdzielane są środki samorządowe na zabytki położone na wskazanym obszarze.

Ad 4.

W marcu br. uruchomiony został nabór wniosków do programu Ochrona zabytków pn. Ochrona zabytków nieruchomych i ruchomych 2025 – refundacje, który zakończy się 31 marca 2025 r. W naborze aplikować mogą właściciele i posiadacze zabytków z terenu całego kraju, którzy przeprowadzili prace w latach 2022-24. Prace te zgodnie z przepisami musiały zakończyć się w 2024 roku, a wnioskodawca musiał zrealizować pełny zakres pozwolenia konserwatorskiego.

Jednocześnie informuję, że kolejny nabór wniosków na prace planowane do przeprowadzenia w 2026 roku odbędzie się jesienią br.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

SEKRETARZ STANU

Maciej Wróbel